

Ministeri Juha Korkeaoja vastaa nautojen korvamärkeistä

Lihanautakerhot usealta alueelta kysyivät avoimella kirjeellä kantaani nautojen korvamärkeistä (MT 21.1.2005). Kysymys on aiheellinen. Hyvin ymmärrän ne tulon menetykset, jotka kuljetuksesta pois jäävä eläin aiheuttaa tilalla tai hylkyyn menevä eläin aiheuttaisi.

Nautaeläinten merkitseminen on yksi peruselementeistä, johon eläinten alkuperän ja elintarvikkeeksi tarkoitetun lihan jäljitettävyyden sekä koko EU:n alueella pakollisen naudanlihan ja naudanlihatuotteiden merkintä järjestelmän luotettavuus nojaa.

Nautaeläinten pitäjä, joka EU:sta tulevan määritelmän mukaan pitää sisällään myös eläinvälittäjän, teurastamon ja teurastuspaikan, saa vastaanottaa tai luovuttaa vain säädösten mukaisesti merkityjä nautaeläimiä. Sama sääntö koskee myös eläinkuljettajia, kuljetetaanpa nautoja sitten kasvatettavaksi tai teurastettavaksi.

Nautaeläinten säädöstenmukaisella merkitsemisellä tarkoitetaan yhtä korvamerkkiä ennen 1.1.1998 syntyneellä naudalla ja tämän ajankohdan jälkeen syntyneellä kahta samalla tunnuksella varustettua korvamerkkiä, jotka kummassakin tapauksessa ovat naudalla korviin kiinnitettynä. Lievennyksenä tähän eläintä teurastamoon vietäessä voidaan toinen korvamerkki laittaa irrallaan eläimen mukaan, silloin kun merkin kiinnittäminen on erityisen vaikeata. Rekisteröintikortti/vasikkakortti ei korvaa puuttuvaa korvamerkkiä nautaa kuljetukseen otettaessa.

Korvausmerkkien tilaaminen viivytyksettä pudonneiden ja vahingoittuneiden korvamerkkien tilalle minimoi mahdollisen eläinten jäämisen pois teuraskuljetuksista ja sen aiheuttaman taloudellisen menetyksen. Vuosittain tiloilla tehtävissä nautojen merkitsemisjärjestelmän tarkastuksissa on todettu, että lähes puolella tarkastetuista tiloista on erilaisia merkitsemis- ja rekisteröintipuutteita. Pääosa puutteista on korvamerkkipuutteita. Tarkastuksissa on havaittu, että eläimistä noin kolmelta prosentilta puuttuu joko toinen tai molemmat merkit. Koko maassa korvausmerkkituloja sen sijaan tehdään vain vähän yli yhdelle prosentille naudoista. Näiden lukujen valossa näyttäisi siltä, että puutteita ei kaikilta osin korjata viivytyksettä.

Merkitseminen ja rekisteröinti järjestelmän säädöstenmukaisuudesta huolehtiminen on nautatiloilla entistä tärkeämpää, nyt kun cap-uudistuksen täydentävät ehdot ovat vuoden alussa astuneet voimaan, koska puutteet saattavat vähentää kaikkia tilalle myönnettäviä cap-tukia.

Tuottajien esille nostamista ongelmista näissä säännöissä on keskusteltu pitkin syksyä joulukuussa 2004 on tehty muutoksia järjestelmään tarkoituksella tulla tuottajia vastaan. Mukana olevan toisen merkin mahdollistamisen lisäksi, myös vielä teurastamon navetassa voidaan tehdä rekisterikysely silloin, kun todistettavasti tilalta on lähetetty asianmukaisesti merkityt ja kysellyt eläimet, mutta teurastamossa huomataan ennen teurastusta epätasällisyyksiä eläimen merkinnöissä tai rekisterikyselyssä.

Nyt on aika saada kokemuksia, miten uusien sääntöjen kanssa pystytään toimimaan. Tarvittaessa kokemusten myötä olen valmis myöhemmin tarkastelemaan asiaa uudelleen.

Juha Korkeaoja

maa ja metsätalousministeri